

ที่ มา 0804.3/

52510กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. 10300**15 สิงหาคม 2549**

เรื่อง หารือการขาดจากสมาชิกภาพจากการเป็นสมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนนทบุรี ที่ มา 0837.4/1774 ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2549

ตามที่จังหวัดได้มีหนังสือหารือเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียของนายศุภกร จันทร์แสง สมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเพරงาน อำเภอไทรน้อย กรณีนางสาวนิภาวรรณ ชื่นบุญมา เป็นภรรยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับนายศุภกร จันทร์แสง แต่มีบุตรด้วยกัน 2 คน ได้เข้าเป็นคู่สัญญา กับ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเพรงาน จำนวน 4 โครงการ และยังปรากฏข้อเท็จจริงอีกว่า นายศุภกร จันทร์แสง ได้เป็นควบคุมหรือดูแลการก่อสร้างตามโครงการดังกล่าวในบางช่วง ในฐานะสมาชิกสภาพองค์การ บริหารส่วนตำบลในพื้นที่หมู่ที่ 3 และนางสาวนิภาวรรณ ชื่นบุญมา ได้มอบอำนาจให้นายศุภกร จันทร์แสง ไปรับเช็คเงินประกันสัญญาแทนด้วย กรณีดังกล่าวจังหวัดนนทบุรี มีความเห็นว่า แม้ว่านายศุภกร จันทร์แสง กับนางสาวนิภาวรรณ ชื่นบุญมา จะมิได้จดทะเบียนสมรสกันและได้แยกกันอยู่ก็ตาม แต่ยังมีความสัมพันธ์ เป็นสามีภรรยากันโดยพฤตินัย เมื่อนางสาวนิภาวรรณ ชื่นบุญมา ได้มีหนังสือมอบอำนาจให้นายศุภกร จันทร์แสง ไปรับเช็คเงินประกันสัญญาแทน จึงเป็นการดำเนินธุรกรรมร่วมกันอันอาจถือได้ว่านายศุภกร จันทร์แสง กับนางสาวนิภาวรรณ ชื่นบุญมา มีความสัมพันธ์เชิงบริหารหรือความสัมพันธ์เชิงทุน ดังนั้น นายศุภกร จันทร์แสง สมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเพรงาน จึงอาจเข้าข่ายเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยอ้อม ตามมาตรา 47 ตว. (6) แห่งพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 จังหวัดจึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดข้างต้นถูกต้องหรือไม่ อย่างไร นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นหารือของจังหวัดนนทบุรี เป็นกรณีหารือการพิจารณาการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ได้เคยพิจารณา เรื่องเลขที่ 605/2545 เรื่อง การเป็นผู้มีส่วนได้เสียของสมาชิกสภาพบาลีในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญา โดยวินิจฉัยว่า “สมาชิกสภาพบาลีต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาล เป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลกระทำนั้น มีความมุ่งหมายที่จะให้สมาชิก ปฏิบัติหน้าที่ในขณะดำรงตำแหน่งด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาประโยชน์เป็นสำคัญ โดยสมาชิกต้อง ไม่มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับเทศบาลไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งการพิจารณาว่า สมาชิกผู้ใด มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือไม่ นอกจากจะพิจารณาว่า ในการปฏิบัติตามสัญญานั้น สมาชิกผู้นั้นได้ประโยชน์ โดยตรงหรือไม่แล้ว ยังต้องพิจารณาว่า สมาชิกผู้นั้นมีความสัมพันธ์กับคู่สัญญา ในลักษณะที่ส่งผลดีหรือ ผลเสียต่อตนในทางอ้อม อันจะได้ชี้อ่วมว่ามีส่วนได้เสียในทางอ้อมหรือไม่ ซึ่งความสัมพันธ์ที่มีอยู่อาจจะเป็น ความสัมพันธ์ในเชิงบริหาร โดยเป็นผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ด้วยเหตุผลดังกล่าว

/ ผู้มีอำนาจ ...

ผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบุคคลธรรมดายังหรือของนิติบุคคลที่มีการกระทำกับเทศบาล หรือความสัมพันธ์ในเชิงทุน โดยเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือผู้ถือหุ้น บริษัทจำกัด ซึ่งสามารถครอบงำการจัดการบริษัทได้ หรือความสัมพันธ์ในระหว่างบุคคล ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูต่อกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยาหรือความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มาตรา กับบุตร ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” ดังนั้น ในกรณีนี้ จังหวัดนนทบุรีสามารถนำแนวทาง การวินิจฉัยปัญหาของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้นมาประกอบการวินิจฉัยเทียบเคียงกันกับกรณี ของนายศุภกร จันทร์แสง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเพරรายได้ ทั้งนี้ กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นมีข้อสังเกตในกรณีนี้ว่า แม้ว่านายศุภกร จันทร์แสง กับนางนิภาวรรณ ชื่นบุญมา จะไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันและแยกกันอยู่ไม่อาจถือได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ในระหว่างบุคคลก็ตาม แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการดำเนินธุรกิจร่วมกันก็อาจถือได้ว่า เป็นความสัมพันธ์ในเชิงบริหารหรือ ความสัมพันธ์ในเชิงทุน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยอ้อมได้

อย่างไรก็ตาม มาตรา 47 ตรี วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดว่า เมื่อมีข้อสงสัยว่าสมาชิกภาพ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ได้สิ้นสุดลง เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ในสัญญา กับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนดำรงตำแหน่งหรือในกิจการที่กระทำให้เก่องค์การบริหาร ส่วนตำบลนั้น ให้นายอำเภอเป็นผู้สอบสวนและวินิจฉัย ดังนั้น กรณีนายศุภกร จันทร์แสง สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเพรราย เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเพรราย หรือไม่ ย่อมเป็นอำนาจของนายอำเภอไทรน้อย ที่จะสอบสวนและวินิจฉัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

 (นายธวัชชัย พกอังกู)
 รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. 0-2241-9034

โทรสาร 0-2241-9036